NALEŻYTOŚĆ POCZTOWA OPŁACONA RYCZAŁTEM.

Rok V. Kraków, sobota 18 lutego 1922. Nr. 48.

NOWY DZIENNIK

Adres redakcyi i administracyi: Kraków, Orzeszkowej 7. Nr. telefonu 279. — Konto czekowe Poczt. Kasy Oszczędn. Nr. 141.123
Wszelkie komunikaty należy nadsyłać wprost do Administracyi. Komunikaty przesłane Redakcyi nie będą uwzględnione.
Redakcya rękopisów nie zwraca.
Redaktor naczelny przyjmuje od 11½ do 12 w południe.

Cena Nru 20 M.

Prenumerata: w Krakowie i prowincyi mies. 470·—, kwart. 1410·— M
w Krakowie z odnoszeniem do domu 530·—, „ 1590·— „
Na prowincyi: z przesyłką poczt. 580.—, „ 1590·— „
Za granicą: z przesyłką pocztową 725·—, „ 2175·— „
Ogłoszenia: Drobne ogłoszenia od wyrazu 15·— Mk., wiersz nonparel 1-szpalt. Mk 30. Nadesłane Mk 75·—. Wiersz nonparelowy 1 szp w tekście Mk 95·—. Wiersz nonp. 1 szpalt. na 1. stronie 120 Mk. Gratulacye 500 Mkp. — Ceny ogłoszeń zagr. o 100% droższe.

„Pan Michalski się poprawił".

Warszawa, 15 lutego

W ten sposób określił wczorajsze wystąpienie p. ministra skarbu, Michalskiego, w komisyi skarbowo-budżetowej poseł Koliszer. I w istocie dzisiejszym swoim wystąpieniem w sprawie kredytu inwestycyjnego p. Michalski wzmocnił swoje stanowisko w kołach sejmowych. Okazało się mianowicie, że p. Michalski nie jest przeciwnikiem par excellence wszelkich wydatków inwestycyjnych, a jeżeli je skreśla, to tylko dlatego, że uważa, że wydatki takie nie powinny być pokrywane z dochodów zwyczajnych, a że powinno się utworzyć specyalny kredyt i budżet inwestycyjny, oparty na pożyczce zagranicznej, ponieważ za pomocą kapitałów krajowych niemożliwem jest pokryć wydatki inwestycyjne w najmniejszej nawet mierze. Myśl wprawdzie nie jest ani oryginalna, ani nowa, bo już dawno wprowadził ją w czyn w budżecie austryackim minister Biliński, ale p. Michalski w ten sposób wytłumaczył się ze swoich skreśleń i zyskał odrazu uznanie nawet tych stronnictw, które mu podstawiły nogę podczas ostatniego głosowania. Wprawdzie przemawiało dotychczas w tej sprawie dopiero 3 mowców: p. Osiecki (Piast), p. Adam (ZLN) i p. Koliszer (KPK), zapisani są przedstawiciele wszystkich stronnictw, ale już z tych 3 przemówień okazało się, że pomysł p. Michalskiego zyskał uznanie. Nie mówiąc o szczegółach, idzie o to, aby uzyskać zagranicą możliwie wielką pożyczkę inwestycyjną, na możliwie najdogodniejszych warunkach. Naturalnie, na pierwszy plan tutaj wysuwa się sprawa zaufania do naszego bytu i naszej gospodarki. Bo, że „zagranica" nie da nam nic dla naszych pięknych oczu, to dla nikogo nie jest tajemnicą. Zdaje sobie i p. minister i poszczególni mówcy dokładnie sprawę, że warunki takiej pożyczki będą ciężkie, ale dotychczas nikt z mowców nie trafił w sedno rzeczy, a mianowicie, dlaczego nie posiadamy zaufania „zagranicy" i w jaki sposób można to zaufanie zdobyć. Że kraj jest bogaty, że obdłużenie państwa polskiego jest znacznie mniejsze, niż Francyi, jak to wywodził cyfrowo p. prezes komisyi, Osiecki, o tem każdy zagranicą wie może nawet lepiej, niż niejeden poseł do Sejmu suwerennego, ale to widocznie jeszcze nie stanowi o sprawie zaufania. Można być bardzo bogatym człowiekiem, a jednak nie mieć kredytu, jeżeli np. wiadomo, że się prowadzi interesy hazardowe. I pierwszym krokiem do zyskania zaufania powinno być wpojenie przekonania, że się nie ma najmniejszego zamiaru prowadzenia „wojenek" dla tych czy innych celów i że się w istocie i szczerze zamierza prowadzić politykę pokojową i żyć ze wszystkimi sąsiadami w zgodzie. Samo wygłaszanie podobnych mów, nawet ze strony przedstawicieli Rządu, nie wystarcza; tutaj trzeba faktów. Tymczasem fakty, a niestety i nastrój Sejmu, często nasuwają zupełnie inne refleksye. Wtedy, gdy Francya zaprowadza u siebie ośmnastomiesięczną służbę wojskową, i to jak zaznaczył Poincare, tylko jako przejście do jednorocznej, my mamy w projekcie dwuletnią, chcemy więc być bardziej militarystyczni od Francyi. Wprawdzie Rząd obecny wykazuje bardzo dużo dobrych chęci w stosunkach do sąsiadów, ale czyśmy już doszli do jakiegokolwiek stałego z nimi porozumienia? Wciąż wszystko w projekcie. A tymczasem towary idą z Niemiec do Rosyi przez Rygę. A nasz stosunek do mniejszości narodowych, które można było i można jeszcze uczynić najlojalniejszemi i przywiązanemi do Państwa Polskiego, czyż nie dąży raczej do wytwarzania irrydent, dla całości a nawet bytu Państwa niebezpiecznych? Czy tego wszystkiego „zagranica" nie widzi? Czy tutaj wygłaszanie prostych frazesów, nie popartych biegiem polityki, może wystarczyć? Czy nie było wprost skandalem dopuszczenie do głosowania wniosku p. Piotrowskiego o języku wykładowym w szkołach powszechnych,

Konferencya genueńska rozpocznie się 15 kwietnia b. r.

Rzym. (AW). Według informacyi z kół półurzędowych rząd włoski po rozważeniu memoryału francuskiego wystąpił z propozycyą do państw sprzymierzonych, aby termin konferencyi w Genui odroczonym został do 15-go kwietnia.

Poldhu. PAT. (Radio). Włochy zażądały odroczenia konferencyi genueńskiej do czasu ponownego otwarcia parlamentu włoskiego.

Przygotowania Francya.

Paryż. PAT. (Havas). Komitet międzyministeryalny uproszony do przedwstępnego zbadania spraw technicznych związanych z programem konferencyi genueńskiej odbył w dniu dzisiejszym pierwsze posiedzenie, na którem ustalone zostały metody prac, a potem sprawy mające być przestudyowane, podzielono między trzy podkomisye, a mianowicie podkomisyę dla spraw finansowych, podkomisyę dla spraw gospodarczych i podkomisyę dla spraw transportowych. Inny specyalny komitet międzyministeryalny zajmie się sprawami dotyczącemi Rosyi. Zarówno ten Komitet jak i wzmiankowane podkomisye w terminie tygodniowym mają złożyć sprawozdanie z dotychczasowych prac jeneralnemu Komitetowi międzyministeryalnemu.

Prasa sowiecka o zakulisowych działaniach Poincarego.

Moskwa. PAT. W związku z zabiegami Francyi, zmierzającemi do odroczenia konferencyi genueńskiej, Stiekłow pisze w „Izwiestiach": Poincare dąży do zastąpienia ogólnej konferencyi genueńskiej szeregiem drobnych zakulisowych układów. W tym celu zmierza on do zwołania konferencyi trzech wielkich mocarstw, aby następnie przeciągnąć na swoją stronę małą ententę i państwa bałtyckie przy pomocy Polski. Trzy są przyczyny tej polityki francuskiej. 1) Dążność do uwolnienia z pod wpływu angielskiej dyplomacyi, 2) Chęć niedopuszczenia do jakichkolwiek ustępstw ententy na korzyść Niemiec, 3) Dążność do dalszej izolacyi politycznej Rosyi sowieckiej, celem zmuszenia jej do przyjęcia wszelkich narzuconych warunków i rozkazów. Niewiadomo — pisze dalej Stiekłow — czem się skończy ta gra polityczna Francyi. Zależy to od postawy Anglii i Ameryki. Włochy również z takiej polityki francuskiej żadnej korzyści mieć nie będą. W każdym razie w rezultacie polityki tej Francya straci wiele.

Przygotowania Rosyi na konferencyę gospodarczą

Rosya przygotowuje projekt należytości za pomoc udzieloną Francyi podczas wojny.

Moskwa. PAT. Komisye polityczne przygotowują materyał na konferencyę genueńską. Pod przewodnictwem Krassina wypracowuje się projekt należytości za pomoc udzieloną Francyi przez Rosyę w czasie wielkiej wojny oraz odszkodowania za straty poniesione w czasie napadu Judenicza, Denikina, Kołczaka, Wrangla i Polski. Komisya przygotowuje projekt domagający się przedstawienia rachunków za sumy i należności rosyjskie, zasekwestrowane w bankach angielskich, francuskich i innych przez rządy państw europejskich na rzecz osób i firm zagranicznych, jakoteż dawnych poddanych Rosyi, rachunków za zniszczenie i zagrabienie czarnomorskiej floty handlowej i wojennej przy współdziałaniu Denikina i Wrangla za zgodą przedstawicieli ententy, wreszcie rachunków za towary, które od roku 1917 zostały zakupione przez rządy rosyjskie a nie otrzymane wskutek sekwestru rządów ententy. Suma tych wszystkich rachunków ma przewyższać sumę przedwojennych długów rosyjskich

Moskwa. PAT. W związku z wyjazdem delegacyi rosyjskiej na konferencyę genueńską, rząd sowiecki rozpoczął gorączkowe prace przygotowawcze. Rakowskiemu i Joffemu powierzono opracowanie referatów ekonomicznych w sprawie udziału międzynarodowego Biura kooperatyw w pracach w kooperacyi rosyjskiej. Lenin ma opracować projekt powszechnego rozbrojenia. Delegacya sowiecka ma wystąpić na konferencyi z żądaniem odszkodowania za straty poniesione przez Rosyę z powodu interwencyi koalicyi na Murmanie i w Odessie, oraz z powodu udzielania pomocy Kołczakowi i Denikinowi. Opracowaniem materyałów do żądania odszkodowań zajmuje się specyalna komisya.

Lenin nie wypełnia obowiązku prezesa rządu.

Moskwa. PAT. Krążą tutaj pogłoski, że Lenin zachorował. Według tych pogłosek czuje się on bardzo wyczerpany i jest zniechęcony do dalszej pracy. Uważa on, że w taktyce komunistycznej oraz w polityce wewnętrznej sowietów popełniono w ostatnich czasach błędy nie do naprawienia. Tem się tłumaczy, że Lenin usunął się obecnie od pełnienia obowiązków prezesa rządu, w czem zastępuje go Ciurupa.

Odpowiedzialność Zarządu pocztowego za przesyłki pocztowe.

Niejednokrotnie zwróciłem już uwagę na krzywdzące postanowienie ustaw polskich, przejęte z dawnego ustawodawstwa austryackiego, że dochodzenia roszczeń przeciwko Skarbowi Państwa z powodu zaginięcia lub uszkodzenia przesyłek pocztowych jest wielce utrudnionem z tego powodu, że poszkodowany musi najpierw roszczenia swego dochodzić w drodze administracyjnej, a dopiero po wyczerpaniu całego toku instancyi administracyjnych może wystąpić przeciwko Skarbowi w drodze sądowej. Jest rzeczą notoryczną, że dochodzenie roszczeń w drodze administracyjnej jest bardzo przewlekłe i dlatego trudne do zrealizowania. Proceder ten nie daje zresztą gwarancyi należytego zbadania i wyczerpania sprawy, bo nie daje możności przeprowadzenia dowodów i nie jest oparty na zasadach stanowiących podstawę postępowania sądowego (zasada jawności, ustności, i bezpośredniości.). Poszkodowany musi więc w razie zaginięcia lub uszkodzenia przesyłki pocztowej ograniczyć się do zażalenia wniesionego do Dyrekcyi Poczt, a w razie jego odrzucenia może się żalić do Ministerstwa Poczt, a zażalenia te wskutek prowadzenia długich i ciężkich dochodzeń ze strony władz administracyjnych muszą lata całe wyczekiwać na załatwienie. Ewentualne zrealizowanie swojej pretensyi w drodze sądowej po tak długim przeciągu czasu natrafia już na pewne trudności techniczne spowodowane upływem czasu, tak że odpowiedzialność zarządu pocztowego w takich wypadkach staje się bardzo problematyczna.

Odpowiedzialność za szkody wynikające z komunikacyi pocztowej krajowej i ewentualnie zagranicznej unormowana jest w Polsce dekretem Naczelnika Państwa z 7 lutego 1919, dalej ustawa z 27 maja 1919 o państwowej wyłączności poczty oraz rozporządzeniem Ministerstwa Poczt z 29. sierpnia 1919, normującem szczegółowo w jakich wypadkach i w jakiej wysokości Zarząd pocztowy odpowiada za zaginione lub uszkodzone przesyłki pocztowe krajowe.

Przypominam, że Skarb odpowiada odnośnie do komunikacyi pocztowej przy przesyłkach listowych w razie ich zaginięcia bez względu na ich wartość tylko do wysokości 40 mk. przy listach wartościowych i paczkach w razie zdeklasowania ich wartości do wysokości zdeklarowanej wartości, a w przeciwnym razie wedle wagi (do 3 kg 80 mk., od 3—5 kg 50 mk. itd.) Przy przekazach pocztowych i pobraniach odpowiada za całą wpłaconą sumę i za wpłacone przez odbiorcę pobranie. Nie odpowiada zaś Skarb jeżeli zaginięcie lub uszkodzenie nastąpiły z powodu niedbalstwa wysyłającego lub odbiorcy oraz w razie nienależytego opakowania lub w razie zachodzącej siły wyższej (vis major).

Od 1 lutego 1922 wprowadzono w Polsce wymianę paczek pocztowych ze wszystkiemi prawie krajami świata, a rozporządzenie Ministerstwa poczt i telegrafów z 21 grudnia 1921 ogłoszone w Dzienniku Ustaw Nr. 9 z roku 1922 określa zasady odpowiedzialności za zaginięcie lub uszkodzenie tych przesyłek zagranicznych oraz sposób ich ekspedycyi. Zasady te analogiczne do zasad przyjętych przy komunikacyi krajowej, a nieco odmienne co do wysokości opłat i wysokości odszkodowania przedstawiają się jak następuje:

Co do przesyłek paczek pocztowych zagranicznych, to mogą one być nadane albo bez zdeklarowanej wartości albo ze zdeklarowaną wartością z tem, że najwyższy wymiar podanej wartości nie może przekraczać tysiąc franków w złocie względnie ich ekwiwalentu w markach polskich. Nadawcy paczki wolno podać jej wartość w kwocie odpowiadającej rzeczywistej wartości przedmiotów stanowiących zawartość paczki, albo w kwocie niższej, jednak nie wolno nadawcy podawać tej wartości w kwocie wyższej, gdyż to będzie uważane za rozmyślne fałszerstwo, w którym to wypadku nadawca traci prawo do odszkodowania i może być pociągnięty za to nadto do odpowiedzialności karno-sądowej. Co do wagi paczek, rozporządzenie rozróżnia trzy ich kategorye a mianowicie do 1 kg. wagi — od 1—5 kg wagi i od 5—10 kg wagi.

Opłata za przewóz zależy od wagi paczki i od ilości krajów biorących udział w przewozie a wynosi po 30 centymów w złocie od paczki do 1 kg. wagi — po 50 centymów w złocie od paczki 1—5 kg. wagi — po 90 centymów w złocie od paczki 5—10 kg. wagi wziętych tyle razy, ile zarządów bierze udział w przewozie. Oprócz opłaty za przewóz uiszcza nadawca należytość ekspedycyjną przy paczkach ze z deklarowaną wartością (50 centymów od każdej paczki) — należytość asekuracyjną przy paczkach z podaną wartością (5 centymów od każdych 30 franków), należytość ekspresową przy paczkach doręczanych adresatom przez umyślnych posłańców (50 centymów od paczki) oraz należytość za zwrotne poświadczenie odbioru, która wynosi tyle, co opłata za zwykły list do zagranicy. — Opłaty powyższe wyrażone we frankach i centymach. Urzędy pocztowe przeliczają na marki polskie.

Rozporządzenie zawiera szczegółowe przepisy co do objętości i wymiaru paczek oraz co do opakowania i adresowania paczek. Wprowadzono kategoryę paczek ochronnych podlegających zwiększonej o 50 proc. opłacie przewozowej, a przez te paczki ochronne rozumieć należy takie paczki, których objętość lub wymiary przekraczają wymiary przepisane oraz paczki, których przewóz z powodu kształtu lub łamliwości jest utrudniony lub wymaga szczególnej ostrożności. — Za uszkodzenie zawartości paczki wskutek złego opakowania Zarząd pocztowy nie ponosi żadnej odpowiedzialności, a więc jest nadawca zobowiązany sam dbać o to, aby opakowanie było dokładne i trwałe i dostosowane do odległości przewozu.

Rozporządzenie wymienia szczegółowo, jakich przedmiotów wzbrania się przesyłać w paczkach pocztowych zarówno bez podanej wartości jak i z podaną wartością (materyały wybuchowe, łatwo zapalne lub niebezpieczne, żywe zwierzęta, przedmioty monopolów państwowych itd.

Nadawca ma prawo żądać, aby paczkę zagraniczną doręczyć adresatowi przez umyślnego posłańca (ekspress) albo jako pilną oraz aby wydać adresatowi paczkę za poświadczeniem odbioru i za pobraniem obciążającej ją zaliczki. Ze względu na warunki lokalne Zarząd pocztowy na razie zezwala tylko na wysyłkę paczek „ekspress" i za pośrednictwem odbioru z tem, że ze zmianą warunków uwzględnione będą także dalsze żądania nadawcy co do obciążenia przesyłek zaliczką, co podane będzie do wiadomości osobnem rozporządzeniem. Tak nadawca jak i odbiorca paczki ma prawo wniesienia reklamacyi, celem dowiedzenia się o losie swojej paczki i to w ciągu jednego roku licząc od dnia następującego po nadaniu paczki na pocztę.

Co do odpowiedzialności w razie zaginięcia, obrabowania lub uszkodzenia paczek zagranicznych, o ile takowe nie zostały spowodowane wypadkami siły wyższej albo wypadkami nadania przedmiotów zabronionych lub przesyłek nienależycie opakowanych, to nadawcy względnie adresatowi przysługuje prawo do odszkodowania odpowiadającego poniesionej stracie, przyczem nie uwzględnia się szkód pośrednich. Przy paczkach zwykłych (bez podanej wartości) odpowiada to odszkodowanie poniesionej stracie, jednak nie może ono przekraczać za paczkę do 1 kg wagi wysokości 10 franków złotych — za paczkę od 1—5 kg wagi wysokości 25 franków złotych — za paczkę od 1—10 kg wagi wysokości 40 franków złotych; zaś przy paczkach ze zdeklarowaną wartością równa się odszkodowanie kwocie tejże zdeklarowanej wartości. Nadawca względnie adresat tracą prawo do odszkodowania, jeżeli nie wniosą reklamacyi przed upływem jednego roku licząc od dnia nadania paczki na pocztę.

D. Albert [illegible]

---

swych wyznawców wykorzeniać, a podsycać ruchliwość i zapał do pracy.

Żywsza dyskusya rozwinęła się przy omawianiu udzielenia praw obywatelskich. Senator Mieroszewski oświadczył, że żaden rząd z wyjątkiem krakowskiego nie przyznał Żydom szerszej tolerancyi i opieki. Tutaj mogą Żydzi osiągnąć nawet prawa obywatelskie i prawie wszystkie z nim związane przywileje, jeżeli spełnią warunki, które przepisuje żydowski statut z 1817 r.

Te warunki zostały ustalone w tym celu, aby zachęcić do pracy i służyć cywilizacyi, i leżą wobec tego, „w oczywistym interesie Żydów". Rząd był zmuszony ograniczyć nieco zasady tolerancyi odnośnie do Żydów, albowiem tego wymaga opieka należna według prawa chrześcijańskim mieszkańcom, aby przemysł i handel chrześcijański nie został zgnieciony przez Żydów, którzy stanowią trzecią część całego zaludnienia. Było właśnie zamiarem komisyi organizacyjnej zbliżyć Żydów do chrześcijańskich mieszkańców i tym, którzy się cywilizują przyznać najdalej idące prawa, jak współudział przy wyborze krajowego delegata, prawo posiadania dóbr wiejskich, i domów w wszystkich dzielnicach miasta Krakowa, a zarazem prawo zamieszkiwania ich.

Mimo tych wszystkich łatwo osiągalnych praw, mało Żydów wyzbyło się głęboko zakorzenionych przesądów i ducha kastowości. Nie jest tedy wskazanem, ułatwiać w § 28 statutu żydowskiego zastrzeżonych warunków, a tem mniej znosić je, gdyż przez to zostałby zniweczony wzniosły cel statutu — podniesienie cywilizacyi Żydów.

Dalszy ciąg nastąpi.

ODEZWA
w sprawie opieki nad młodzieżą akademicką w Krakowie.

Komitet, na czele którego stoją Biskup Sapieha, wojewoda Gałecki, prezydent miasta Federowicz i rektorzy trzech najwyższych uczelni krakowskich, prof. Nowak, Hoborski i Gałęzowski, a w skład którego wchodzą reprezentanci wszystkich kierunków politycznych także pośród społeczeństwa żydowskiego, wydał odezwę, w której czytamy m. in.:

Od dłuższego już czasu przedmiotem ciężkiej troski całego społeczeństwa jest położenie młodzieży akademickiej. Żadna może warstwa, żadna grupa narodu nie została dotknięta tak ciężko następstwami wojny, jak słuchacze naszych szkół najwyższych.

Wrócili oni z nadzieją, że potrafią mozolną pracą te stracone dla siebie lata odrobić i z zapałem zabrali się do podjęcia na nowo przerwanej pracy. Tymczasem niedostatek materyalny, trudności wyżywienia się i ubrania, niemożliwość znalezienia dachu nad głową, brak środków naukowych, potrzebnych dla studyów — oto codzienne przeszkody, z któremi borykać się musi nasza młodzież akademicka po swym powrocie na ławy szkolne, uginając się pod niemi i nieraz upadając zniechęcona na duchu.

W młodzieży naszej akademickiej leży nadzieja nasza i posiew dla dalszego rozwoju cywilizacyi. Im szczuplejszą jej liczba, im cięższym jej byt — tem dalej odsuwa się w przyszłości cały rozwój naszej kultury.

To są powody, które skłoniły niżej podpisanych do wdrożenia akcyi na celu przyjść z pomocą młodzieży akademickiej, studyującej w Krakowie. W tym celu powstał „Komitet Opieki nad Młodzieżą Akademicką". Komitet ten odwołuje się do społeczeństwa z gorącą prośbą o udzielenie pomocy w pierwszej linii pieniężnej. Uzyskanie większych funduszów stanie się podstawą do przyjścia z pomocą młodzieży akademickiej w jej staraniach o zdobycie mieszkań, ubrania i wyżywienia. Liczy także Komitet na uzyskanie od społeczeństwa pomocy w formie środków żywności, materyałów, bielizny itp.

Z uzyskanych darów i z czynności swoich ogłosi Komitet sprawozdanie, a za nadesłane ofiary podziękowania. Ofiarodawcom szczególnie zasłużonym zostanie przyznaną godność członków „Ligi Pomocy Akademickiej" i będzie im przesłany odpowiedni, przez prof. Józefa Mehoffera wykonany dyplom. Wyda też Komitet pewną ilość odznak, celem rozdania ich między ofiarodawców.

Nad wyraz sympatyczna i piekąca sprawa pomocy dla młodzieży akademickiej, o którą woła wyżej wspomniany Komitet, znajdzie z pewnością poparcie także u społeczeństwa żydowskiego, nie tylko dlatego, że Komitet jest ogólnoakademicki i przy rozdzielaniu pomocy uwzględniać będzie jedynie moment słuszności bez względu na sprawę przynależności narodowej czy wyznaniowej, lecz także z pobudek czysto idealnych, w imię przyświecających nam haseł rzucenia złotego pomostu między inteligencyą polską a narodem naszym dla dobra państwa, między młodzieżą polską a żydowską.

Przekonani jesteśmy, że społeczeństwo nasze spełni i w tym wypadku swój obowiązek ochoczo i po obywatelsku, niezależnie od akcyi wszczętej niedawno temu dla akademika żydowskiego i równolegle z nią.

ZGRZYTY.

Shimmy.

Shimmy — w brazylijskich pampas
Na gałęzi magot tańczy,
Dzierżąc w chwytnej nodze małpiej
Złoty owoc pomarańczy...

Shimmy — tańczył chyba dzikus
W dyluwialnej swej jaskini,
Gdy własnemi zdarł pazury
Szczeć z przedpotopowej świni...

Shimmy taniec opętańców,
Co nie szczędzą kruchych gnatów
Ma charakter pierwszorzędny
W pewnym domku... u waryatów!

Shimmy — działa tak upojnie
Jak najlepszych sort narkotyk,
Kształci gibkość u tancerza
I wydoskonala — dotyk...

Shimmy — tańczy stare pudło,
Gdy go zbierze na ciągotki,
Tańczą młódki i matrony,
Stare pryki i podlotki...

Shimmy — rżną kataryniarze,
Shimmy — do snu dzieci niańczy,
Świat się skąpał w krwi oparze,
A więc tańczy, tańczy, tańczy...

Koren.

KRONIKA.

Kraków, 17 lutego.

— **Przerwa w pracach restauracyjnych na Wawelu.** Jak się dowiadujemy, prace restauracyjne na Wawelu zostały z powodu silnych mrozów przerwane jeszcze przed trzema tygodniami. Postępują tylko nadal roboty kamieniarskie celem przygotowania odpowiedniego materyału do odnowienia „Lubranki". Natychmiast po ustaniu mrozów prace restauracyjne zostaną w całej pełni podjęte.

— **Odbiór rzeczy znalezionych w sierpniu ub. r.** Magistrat oplakatował na tablicy ogłoszeń w gmachu magistratu spis przedmiotów znalezionych w sierpniu 1921 r. i wzywa właścicieli tych przedmiotów, aby o ile mogą dowieść prawa własności, zechcieli zgłosić się po odbiór zguby do biura Wydziału V. b Magistratu (oficyny, II. p., nr. drzwi 27), w godzinach urzędowych między 12—1 w południe codziennie z wyjątkiem świąt i niedziel. W razie przeciwnym przedmioty te wydane będą znalazcom, a po upływie trzech lat przejdą na ich wyłączną własność lub też sprzeda się je w drodze licytacyi, przyczem nadmienia się, że przedmioty ulegające łatwo zniszczeniu, jak np. części odzieży, zostaną sprzedane w drodze licytacyi w trzy miesiące po ogłoszeniu.

— **Nieopalanie biur i aresztów „pod Telegrafem".** Od kilku dni w aresztach policyjnych i w biurach urzędu śledczego „pod Telegrafem" piece są nieopalane, a to z powodu wyczerpania się skromnego zapasu węgla oraz braku kredytu ze strony komendy głównej na zakupno opału. Urzędnicy biur śledczych pracują w płaszczach. Gorzej przedstawia się stan w przepełnionych kaźniach, gdzie nawet woda marznie w kubłach. Z powodu braku węgla od dwóch przeszło tygodni nie funkcyonuje desynfektor, wskutek czego aresztanci zakażeni chorobami mogą rozwlec epidemie na swych towarzyszy i funkcyonaryuszy aresztów. Możeby odpowiednie czynniki zajęły się tym fatalnym stanem, wymagającym bezzwłocznego polepszenia.

— **Strzał w poczekalni kolejowej.** Onegdaj w poczekalni III. klasy na tutejszym głównym dworcu zaszedł wypadek, który wywołał wielki popłoch wśród pasażerów. Na szczęście wypadek ten nie pociągnął za sobą żadnych tragicznych następstw. Oto oczekujący na nadejście pociągu szeregowiec Moryc Kapman spowodował przez nieuwagę wystrzał z karabinu, trzymanego w ręku. Kula utkwiła w suficie, nie raniąc na szczęście nikogo, a huk strzału wywołał ogromną panikę wśród pasażerów. Kapmana odprowadzono na inspekcyę policyi, gdzie stwierdzono, że żołnierz nie ponosi w tym wypadku żadnej winy, gdyż karabin wystrzelił mimo, że był zabezpieczony. Jak się okazało, „bezpiecznik" przy karabinie był zepsuty.

— **Afera „telefoniczna".** Od dłuższego czasu krążyły w Krakowie wieści, że aparaty telefoniczne mimo ich braku można uzyskać, oczywiście — podobnie jak mieszkanie — płacąc pośrednikowi wielkie sumy. Krakowski urząd walki z lichwą zajął się tą sprawą i wpadł na ślad manipulacyi „telefonicznych". Pod zarzutem wyłudzania pewnych kwot tytułem zadatku na instalacye telefonów aresztowano wczoraj niejakiego D. E., b. urzędnika pocztowego, zamieszkałego przy ul. Jasnej l. 3. E. pobierał — jak śledztwo wykazało — od łatwowiernych osób do 200.000 mk, przyrzekając przeprowadzenie połączenia telefonicznego. Często zjawiał się on w towarzystwie ubiegającego się o telefon w dyrekcyi poczt. a pozostawiając petenta na korytarzu, sam wchodził do dyrektora lub jego zastępcy i prosił o zezwolenie na urządzenie instalacyi w mieszkaniu swego „klienta", oczywiście zawsze bez rezultatu. W mieszkaniu aresztowanego znaleziono kilkunastukilogramową pakę pełną marek pocztowych. E. tłumaczy się, że marki skupował „dla przyjemności". Śledztwo w sprawie „telefonicznej" prowadzone jest w dalszym ciągu przez prokuratoryę państwa i zatacza coraz szersze kręgi. Dochodzenia niebawem wykażą, na jaką kwotę E. oszukał swoich klientów. Odstawiono go do sądu okr. karnego.

— **Wiejskie lichwiarki.** Onegdaj po przeprowadzonej kontroli na targu dostawił urząd walki z lichwą do miejskiej pracowni chemicznej dwie gospodynie wiejskie i jednego włościanina, którzy handlowali na rynku głównym fałszowanem masłem. Po zbadaniu towaru okazało się, że Magdalena Jaglarzowa z Kosocic zarobiła masło wodą do wysokości 40%, zaś Antoni Świerk tak. że z Kosocic i Stanisława Kozbowa z Rajska handlowali zupełnie zepsutem masłem, obciążonem solą w ilości 15%, podczas gdy dopuszczalnych jest tylko 5% soli w maśle. Zepsute masło powleczone było z wierzchu cienką warstwą świeżego masła. Po spisaniu protokołu sprawę fałszerzy masła odesłano do sądu.

— **Nasze służące.** W ręce policyi wpadła Anastazya Góralik (lat 27), służąca, która jeszcze w grudniu r. z. skradła swej ówczesnej pracodawczyni, p. Maryi Niedziałkowskiej, garderobę wartości 80.000 mk. Po dokonanej kradzieży Góralikówna zbiegła ze służby i dopiero wczoraj rozpoznano ją na ulicy i spowodowano jej aresztowanie. Również aresztowano służącą Bronisławę Gótzównę (lat 20), która swej służbodawczyni, p. Natalii Nowickiej, zamieszkałej przy pl. Groble l. 7, skradła 10.000 mk. Za skradzioną gotówkę złodziejka zdołała przed przychwyceniem zakupić sobie przedmioty garderoby.

— **Złodziejka z Tarnopola na gościnnych występach w Krakowie.** Policya krakowska zajęła się niejaką Władysławą Mózgowiczówną (lat 23), która przybyła do naszego miasta z Tarnopola, gdzie na szkodę p. Jadwigi Dubczakowej skradła żakiet wartości kilkunastu tysięcy mk. Żakiet odebrano Mózgowiczównie i odesłano ją do więzień sądu powiatowego w Tarnopolu.

— **Kradzież mieszkaniowa.** Przed kilku dniami dostał się do mieszkania p. Józefa Liesera przy ul. Rakowickiej l. 25 jakiś osobnik i skradł tam garderobę wartości kilkunastu tysięcy mk. Onegdaj udało się policyi przytrzymać sprawcę tej kradzieży w osobie Stefana Grochala (lat 27), zamieszkałego przy ul. Aryańskiej l. 18. Część skradzionych rzeczy odebrano złodziejowi i zwrócono poszkodowanemu.

———o———

— **Pomyłka w druku.** We wczorajszym artykule wstępnym zakradł się błąd drukarski, mianowicie w zdaniu: „Zdawałoby się stąd, że awersya francuska do rządu sowieckiego jest dziś niemniej silną"... wydrukowano zamiast „awersya" — „energia".

———o———

— **Dnia 15 bm. rano wydalił się z domu** przy ul. Bożego Ciała 12, 14-letni chłopiec Hirsch Leib Eisenbruch wzrostu średniego, blondyn, o białej cerze i ciemnych oczach, odziany w granatowy płaszcz i czarną czapkę, z książkami pod ręką z zamiarem pójścia do szkoły i dotychczas do domu nie wrócił. Uprasza się osoby, któreby cokolwiek wiedziały o zaginionym zawiadomić rodziców pod adres Izak Eisenbruch, Bożego Ciała 12. 285

———o———

— **Według orzeczenia pracowni chemicznej** miasta Krakowa tabletki „Vita" odpowiadają w zupełności oryginalnym wodom mineralnym. 2824

———o———

Z teatru, literatury i sztuki.

— **Z teatru J. Słowackiego.** Dzisiaj „Pan obrońca" Molnara, zakupiony w całości przez Związek Urzędników N. U. Z. A. Jutro wraca na afisz doskonała komedya Kiedrzyńskiego „Czysty interes", która dzięki koncertowej grze naszego zespołu stała się atrakcyą bież. repertuaru. Celem pośmiertnego hołdu wielkiego twórcy śp. Tadeusza Rittnera, przygotowuje teatr J. Słowackiego jeden z nieznanych u nas utworów w cennej Jego spuściźnie pt. „Dzieci ziemi". Sztuka ta odniosła już tryumfy na scenach niemieckich, przyswojona została polskiej przez p. Rittnerową, utalentowaną współpracownicę swego męża. Repertuar przyszłego tyg. zapowiada powrót na afisz arcydzieła Wyspiańskiego „Klątwę", która zeszła chwilowo z afisza z powodu choroby p. Zmijewskiej.

— **Miejski teatr Opera i Operetka.** Dziś w piątek 17 bm. „Madame Butterfly" z gościnnym występem świetnego barytona Opery warszawskiej Eugeniusza Narośnego, który z nadzwyczajnem powodzeniem w jesieni roku zeszłego kreował partyę Riggoletta, wystąpi dziś w roli konsula. Jutro w sobotę 18 bm. premiera opery Verdiego „Trubadur".

— **Z teatru „Bagatela".** Dziś i codziennie „Starzy i młodzi", miła i wytworna komedya w trzech aktach A. Hajo, grana z niesłabnącem powodzeniem z pp. Wernicz i Bruczową. W sobotę pop. po cenach 70% niższych na liczne żądania wesoła i pogodna komedya familijna z życia żydowskiego, w znakomitem wykonaniu z pp. Berskim i Zbuckim po raz 20. — W niedzielę pop. po cenach zniżonych po raz 14 „Ulubieniec kobiet", w roli tytułowej z p. Nowackim. — Na wszystkie te przedstawienia rozpoczęła już kasa teatru sprzedaż biletów. — Teatr „Bagatela" wystąpi w najbliższym czasie z francuską farsą „Opiekuj się Amelią".

— **Bal artystów teatru J. Słowackiego,** który odbędzie się w sobotę 18 bm. w salach Starego Teatru, zyskał jeszcze jedną atrakcyę, którą są dwa wartościowe obrazy prof. Leona Wyczółkowskiego, ofiarowane przez mistrza komitetowi na nagrody dla królowej balu i najpiękniejszej maski. Tombola zyskała wiele cennych fantów, jak siodło damskie, antyczny zegar, mały brauning po samobójcy, papuga żywa mówiąca trzema językami i in. Pozostałe bilety do nabycia w komitecie w gmachu teatru. Początek o godz. 22½.

— **VII. „Czarna kawa" Syndykatu dziennikarzy krakowskich** odbędzie się w niedzielę dnia 19 bm. w „Udziałowej" przy pl. Szczepańskim. Będzie to podwieczorek pod znakiem spirytyzmu. Wystąpią znany telepata red. Lipecki i hypnotyzer Paul Haar. Programu dopełnią produkcye wokalne znakomitej śpiewaczki p. Szupp-Skrzyszowskiej.

— **IV. Wieczór kameralny Instytutu muzycznego** odbędzie się dziś w piątek o godz. 7-ej w sali własnej. W programie sonaty skrzypcowe Beethovena, Brahmsa i Fittelberga w wykonaniu pp. St. Abłamowicz-Meyer i Witolda Borucha. Bilety przy wejściu.

— **Koncert chóru Sziru (żydowska pieśń ludowa)** odbędzie się w niedzielę 19 bm. w sali kina „Warszawy" o godz. 11 przed południem z współudziałem pp. Brünnówny i Immerglüchówny. Pozostałe bilety do nabycia u firmy Schönberg, Stradom 2.

— **VIII. Koncert Symfoniczny orkiestry Zw. Muzyków Polskich w Krakowie ze współudziałem słynnego wiolonczelisty-wirtuoza p. Grümmera odbędzie się nieodwołalnie w niedzielę 19 lutego b. r. o godzinie 11 i pół przedpoł. w sali Starego Teatru.**

Pozostałe nieliczne bilety do nabycia w kasie zamawiań: Lezerkiewicz i Sp., Kraków, Plac Szczepański 2. (Obok Starego Teatru). 271

— **Przedstawienie żydowskiego kółka dramatycznego.** W sobotę 18 lutego o godz. 3 popoł. w sali teatru „Nowości" odegra żydowskie kółko dramatyczne 3-aktowy dramat Osypa Dymowa „Szma Izrael" („Słuchaj Izraelu"). Przedstawienie to jest przygotowane bardzo starannie pod bystrem okiem pp. Mifelewa i Zuckera. Kulturalni Żydzi powinni tłumnem przybyciem na dobrze przygotowaną i zajmującą sztukę dać wyraz dbałości o rozwój żydowskiej sztuki. Przedstawienie poprzedzi wykład p. Mifelewa „O wartości literackiej dramatu".

— „Dybuk" w tłomaczeniu Maksymiliana Korena ukazał się w formacie książkowym nakładem „Chwili" we Lwowie.

— **Wykład prof. Vylima Francica o współczesnej literaturze jugosłowiańskiej.** We czwartek wieczorem wygłosił prof. Vilim Francic, znany propagator zbliżenia Polski do Jugosławii w Domu artystów interesujący wykład o współczesnej literaturze jugosłowiańskiej. Przeszedł on w barwnym szkicu literackim dzieje współczesnej literatury chorwackiej, serbskiej i jugosłowiańskiej, podkreślił wpływ, jaki na nie wywierała literatura polska i francuska i podniósł ich zasługi na polu zjednoczenia państwowego i kulturalnego wszystkich Słowian południowych. Jako szczegół charakterystyczny zaznaczył, że o jednym z najwybitniejszych poetów chorwackich, Kranceviczu, najobszerniejsze i najlepsze studyum skreślił prof. T. Grabowski. Prelegent omówił szczególniej działalność Iwona Vojnovicha, Tresicza Pavincica, Vladomila Nazora, Iwana Cancara, Szentica, Andricza, Duricza, a wreszcie Kosora. Przy omawianiu wartości literackiej Kosora posłużył się prelegent częściowo listem Przybyszewskiego, stwierdzającym potęgę myśli i uczucia Kosora. W odczycie wzięło udział kilkunastu akademików Jugosłowian, przebywających już na studyach w Krakowie. Po odczycie słuchacze podziękowali serdecznie prelegentowi i wznieśli okrzyk na cześć Jugosławii i Polski.

— **Kurs warzywnictwa, sadownictwa i pszczelnictwa** urządza, jak corocznie, Kolonia ogrodnicza młodzieży żydowskiej w Krakowie na placu Powyścigowym. Wpisy przyjmuje się do 24 bm. codziennie od godz. 4—5 przy ulicy Poselskiej 20 I. p. — Nauka trwa 8 miesięcy. Opłata za naukę 7200 Mp, płatna w ratach kwartalnych. Umieszczenie w Kolonii z całodziennem utrzymaniem jest możliwem. 268

— **Posiedzenie Wydziału Żyd. Tow. gimnastycznego** odbędzie się dziś o godz. 8 wiecz., Orzeszkowej 7. 324

Hitachdut Sala „Bety" odczyty: Piątek: Dr. J. [illegible] Peer-Gynt (Ibsen). Sobota: Dr. Wie[illegible] n. t. Ideologia Hitachdutu. Niedziela: Dr. Gum[illegible] n. t. Konstytucya w Polsce.

Początek w sobotę o godz. 7, w piątek i niedzielę o godz. 8 wieczorem. Wstęp wolny.

— **Odczyt p. Seweryna Udzieli** na temat „Sztuka ludowa" odbędzie się dnia 17 bm., tj. w piątek o godz. 7 wieczorem w gmachu Muzeum przemysłowego.

REPERTUAR TEATRU IM. J. SŁOWACKIEGO

Piątek: „Pan obrońca".
Sobota: „Czysty interes".

TEATR MIEJSKI: OPERA I OPERETKA

Piątek: „Madame Butterfly".
Sobota: „Trubadur" (premiera).

REPERTUAR TEATRU „BAGATELA":

Piątek: „Starzy i młodzi".
Sobota pop: „Dr. Stieglitz"; wiecz.: „Starzy i młodzi".

REPERTUAR OPERETKI W NOWOŚCIACH

Piątek: „Krowoderskie zuchy".
Sobota: „Krowoderskie zuchy".

KOLLEGIUM WYKŁADÓW NAUKOWYCH
(Rynek Gł. 39).

Piątek: Ks. prof. Feliks Hortyński „Z najnowszych zagadnień filozoficzno-przyrodniczych".

Z sali sądowej.

KOLEŻANKA KASYERKI KOLEJOWEJ.

Niejaka Helena Hlibowicka b. urzędniczka kolejowa, stanęła onegdaj przed lwowskim sądem okr. pod zarzutem pospolitej zbrodni kradzieży. Odwiedzała ona często kasyerkę kolejową p. Bełtowską w jej biurze i pomagała jej przeliczać pieniądze. Ciesząc się zaufaniem koleżanki, kradła Hlibowicka rozmaite kwoty, czego Bełtowska nie mogła zauważyć, aż wreszcie schwytała Hlibowicką na gorącym uczynku, gdy chciała skraść 18.000 mk. Okazało się, że Hlibowicka skradła w tym czasie ogółem 23.000 mk. W śledztwie przyznała się złodziejka do kradzieży, na rozprawie wypierała się winy, a w końcu, gdy jej przedstawiono, że lepiej przyznać się do winy, oświadczyła, że jest wprawdzie niewinną, ale przyznaje się do kradzieży. Trybunał uznał Hlibowicką winną zbrodni kradzieży i skazał ją na dwa lata [illegible].

Celem uniknięcia przerwy w wysyłce pisma prosimy o rychłe odnowienie prenumeraty na miesiąc marzec załączonym do dzisiejszego numeru czekiem P. K. O.

Z kraju.

Redukcya sił urzędniczych w województwach i starostwach. W porównaniu z budżetem zeszłorocznym, na rok bieżący osiągnięto znaczną redukcyę urzędników w urzędach administracyjnych I i II instancyi, funkcyonujących na kresach byłych zaborów austryackiego i rosyjskiego. Redukcya przeprowadzona wynosi 2,334 osób. Ten wynik zawdzięczać należy komisyom oszczędnościowym wojewódzkim, działającym pod przewodnictwem wojewodów.

Wizy do Gdańska. Minister spraw wewnętrznych upoważnił urzędy, wystawiające paszporty zagraniczne do udzielania wizy na prawo wielokrotnego w ciągu 3 miesięcy wyjazdu z Polski do Gdańska i z powrotem tym, stale zamieszkującym w Polsce cudzoziemcom, którzy pod względem politycznym nie budzą wątpliwości. Wiza taka płacona będzie w wysokości, odpowiadającej sumie, jaką należałoby ściągnąć przy 5-krotnem każdorazowem zezwalaniu na przekroczenie granicy w obie strony, czyli wynosić będzie 20,000 marek.

Konsul Argentyny w w. m. Gdańsku. Republika argentyńska zamianowała swym konsulem w Gdańsku p. Ibarra Garzia.

Bałtyk zamarznięty. Cały półwysep Hel jest, jak daleko okiem sięgnąć, otoczony lodem. Komunikacya okrętowa pomiędzy Helem a Gdańskiem, jak również rybołóstwo ustały. Komunikacya między Puckiem a Helem odbywa się przy pomocy sań, po zamarzniętem morzu.

Z powodu nagromadzenia się wielkiej ilości lodu na morzu Bałtyckiem, zamknięte zostały dostępy z morza Północnego na morze Bałtyckie, a mianowicie kanał Północno-Wschodni i cieśnina Sund.

Potomek Moliera w Bydgoszczy. Pisma paryskie donoszą, iż znanym jest powszechnie fakt, że jedyna córka Moliera, Magdalena, zmarła bezdzietnie w r. 1723. W Polsce odnalazł się rzekomy potomek wielkiego komedyopisarza francuskiego. „Journal des Debats" podaje list p. W. de Moliera, spolonizowanego Francuza pochodzącego z Podola, a zamieszkałego w Bydgoszczy przy ulicy Szczecińskiej, który powołując się na tradycyę rodzinną, a tłomacząc brak papierów wypadkami na naszych kresach, twierdzi, iż jest potomkiem w prostej linii Jana Babtysty Poquelin, zwanego Molierem. Domniemany spadkobierca wielkiego Francuza uskarża się na ciężkie warunki materyalne, w jakich się obecnie wraz z rodziną znajduje.

Żonobójstwo. W tych dniach w okolicach Kutna znaleziono zwłoki kobiety lat około 50. Oględziny zewnętrzne wykazały, że kobieta ta zmarzła. W ekspozyturze śledczej przy komendzie policyi pow. kucieńskiego, po stwierdzeniu osobistości „zmarzniętej" kobiety rzucono podejrzenie, że została ona zaduszona przez męża, który był od niej znacznie młodszy. Wzięty w krzyżowe pytania przyznał się do zamordowania żony, co uczynił rzekomo z powodu zazdrości.

Samobójstwo telefonistki. W gmachu telefonów warszawskich Tow. „Cedergren" przy ulicy Zielnej l. 39, telefonistka — czterdziestoletnia Julja Lubowska, panna, w czasie godzinnej przerwy w pracy, będąc w szatni, skorzystała z chwilowej samotności, otworzyła okno i wyskoczyła z III piętra na podwórze, w celu samobójczym. Pogotowie odwiozło desperatkę do szpitala, gdzie wkrótce zmarła. Lubowska pracowała w telefonach na t. zw. stołach rozdzielczych jeszcze przed wojną. Przyczyną samobójstwa — silne zdenerwowanie i mania prześladowcza.

Ciekawe wiadomości.

Tjara papieska. Tjara, którą dnia 12 bm. włożono na skronie Piusa XI, jest — według opisu dzienników francuskich — klejnotem wielkiej wartości.

Wnętrze jej zrobione jest z filcu bardzo delikatnego, pokrytego z zewnątrz łuską srebrną, na której umieszczono trzy symboliczne korony z niezmiernie lekkiej blachy złotej.

Pierwsza z tych koron ozdobiona jest dwoma rzędami pereł oryentalnych, 16 rubinami większymi, 3 szmaragdami, 1 ametystem, 1 akwamarynem, znów 2 rubinami, szafirem, rubinem i wreszcie na szczytach 8 wyzębień korony, 5 granatami i 3 podługowatymi rubinami.

Druga posiada 2 szmaragdy, 3 rubiny podłużne, 1 chryzolit, 2 akwamaryny, 16 małych rubinów, 2 rzędy pereł, 3 szafiry i 5 rubinów podłużnych pośrodku, a 8 szmaragdów na wyzębieniach.

Na trzeciej wreszcie umieszczono 16 małych rubinów podłużnych, 2 szafiry, 2 rubiny, 1 ametyst, 3 akwamaryny, 1 granat, 2 rzędy pereł, 8 wygięć złotych z 2 szmaragdami, 1 rubinem podłużnym, 2 szafirami, 1 chryzolitem i 2 ametystami, wreszcie także 8 wyzębień, ozdobionych 8 granatami.

Szczyt tjary stanowi blacha złota, w której znajduje się wstawionych 8 rubinów i 8 szmaragdów. Na blasze opiera się kula złota, okryta emalią niebieską, na niej zaś wznosi się krzyż z 11 brylantów.

Dwie wstęgi, spływające z tyłu tjary, na których wyszyte są herby koronowanego papieża, ozdobione są również topazami, szmaragdami i t. d.

Ogółem tjarę zdobi sześć rzędów pereł, liczących 540 pereł, 146 kamieni różnobarwnych i 11 brylantów.

Walka z rakiem. Lord Atholstan z Montrealu, w Kanadzie, ofiarował niedawno, jak donosiliśmy, sto tysięcy dolarów, jako nagrodę dla tego lekarza, który wynajdzie sposób radykalnego leczenia raka.

Wiadomość o tej ofierze wywołała na łamach prasy angielskiej liczne głosy, dowodzące, że tego rodzaju zachęta nie przyczyni się do zwalczania strasznej choroby, przedewszystkiem bowiem brak funduszów na badania nad rakiem, a jedynie tylko rozległe i ciągłe badania mogą się przyczynić do odkrycia sposobu jego leczenia.

Dotknięty temi dowodzeniami, lord Atholstan ogłasza obecnie, że wyznaczonej nagrody nie cofa i pragnąłby, aby mogła się dostać odkrywcy sposobu leczenia raka, odkrywcy, którego nazwisko stałoby się tak głośnem, jak nazwiska Listera lub Pasteura, chcąc jednak przyczynić się także do badań nad rakiem, ofiaruje na ten cel drugie sto tysięcy dolarów.

Łodzie poruszane nogami. W jesieni r. 1921 pojawiła się na wodach niemieckich oryginalna łódź, budząc wielkie zainteresowanie wśród kół sportowych. Posuwała się ona z szybkością 8 kilometrów na godzinę. Na wygodnie umieszczonych w kadłubie statku siedzeniach widać było dwie osoby, z których jedna obracała przekładnią, za pomocą pedałów, podobnie jak w rowerze. Ze śladów jakie pozostawiła łódź po sobie, widać było, że wprawia ją w ruch śruba podobna do używanych w łodziach motorowych.

Wynalazca nieznany z nazwiska, kiloński inżynier, sportowiec, nazwał swój system „Maximo".

Jak wiadomo na początku tegoż stulecia pojawiły się wielokrotnie konstrukcye łodzi z mechanizmem nożnym. Do dziś dnia spotyka się statki, składające się z dwóch pływaków, które przymocowane są do ramy rowerowej. Tu zaś, za pomocą przekładni specyalnego łańcucha trybowego łączy się z trybem, umieszczonym na osi, na której znów po bokach pływaków umocowane są koła płetwowe. Kierownik służący za ster, siodełko i pedały są normalne. Za pomocą pedałów poruszanych nogami, wprawia się w ruch owe koła, dzięki których statek taki posuwa się naprzód. Pisma niemieckie zachwycają się konstrukcyą „Maximo" i prorokują nowej łodzi wielką przyszłość.

Dział gospodarczy.

HANDEL I PRZEMYSŁ.

Z warszawskiego rynku żywnościowego. Ceny hurtowne artykułów żywnościowych uległy obecnie następującym zmianom. Staniały (w nawiasach dawne ceny):

Pszenica (kilo 118 (120). Żyto 74 (75). Jęczmień konsumpc. 72 (80). Owies 81 (82). Rzepak 135 (150). Fasola 115 (125). Groch „Wiktorya" 125 (130).

Mąka pszenna 60 proc. 175 (180), 70 proc. 165 (170), żytnia 70 proc. 105 (115).

Kasza jęczmienna gruba 125 (130), manna 225 (240), Otręby jęczmienne 45 (48).

Goździki 1,700 (1800). Gałka muszkatołowa 1200 (1800). Kwiat muszkat. 1250 (1600). Wanilia 17.000 (18000). Kawa zbożowa (funt.) 85 i 95 (100). Pastylki miętowe (kilo) 1000 (1200). Gruszki suszone II gat. 200 (250). Sól biała 78'50 (80). Olej rzepakowy 450 (600). Powidła śliwkowe 275 (300). Śledzie norweskie (beczka) 5500 (6000).

Podrożały zaś (w nawiasach dawne ceny):

Peluszka (kilo) 81 (80). Mąka żytnia 50 proc.

130 (125), 60 proc. 120 (120). Kasza gryczana biała cała 185 (180). łamana 175 (170), krakowska 225 (210). Ziemniaki 50 (52). Cebula 100 (90). Kapusta 84 (72). Otręby pszenne 53 (52), żytnie 50 (48).

Ryż „Saigon" I 217 (205), „Burma" II 225 (210).

Herbata „Orange Peccoe" 1850 (1600) „Souchong" 1500 (1400), Peccoe 1700 (1500), „Congo" 1250 (1000). Kawa surowa „Rio" 900 (750), palona „Santos" prima 1460 (1350), „ordinary" 1415 (1200), „Rio" 1300 (1000). Kakao ameryk. I 500 (420), holenderskie 600 (570), angielskie 550 (500). Pieprz czarny 975 (875). Ziele ang. 800 (700). Liście bobk. 775 (700). Cynamon 1050 (950). Cykorya „Gleba" 330 (320), Bohma 400 (375). „Kawos" (paczka) 450 350), „Stodol" 500 (350).

Cukier kostkowy (kilo 750 (740), kryształ żółty 460 (450). Czekolada „Sante" 1475 (1450).

Śledzie holenderskie (beczka) 24000 (20000), szkockie 84000 (80000) m.

Rozwiązanie syndykatu jajczarskiego. Syndykat jajczarski „Ovum", który skupiał około 90 proc. wytwórczości i dokonywał obrotów na sumę około miljarda marek, został zlikwidowany.

Syndykat istniał rok. Rozwiązany został, jak twierdzą jego kierownicy, skutkiem braku poparcia ze strony władz.

Układ handl. polsko-franc. zamyka Niemcom drogę na Wschód. Prasa gdańska omawia obszernie traktat handlowy polsko-francuski i nazywa go murem gospodarczym, zamykającym Niemcom dostęp do Wschodu. Francya przy pomocy celnych taryf polskich chce uniemożliwić Niemcom konkurencyę na Wschodzie.

Rynek cukru w Gdańsku. Ceny cukru w Gdańsku, które na początku zeszłego tygodnia uległy lekkiemu osłabieniu, w bieżącym tygodniu nieco się wzmocniły, oprócz tego cukier w New Jorku podskoczył o 3 centy, to znaczy, że różnica na 50 klg. cukru kryształowego wynosiła 3 centy. Chęć do kupna zmalała, co prawdopodobnie jest konsekwencyą strejku kolejowego w Niemczech, oraz zamarznięcia portów bałtyckich. Ustał również eksport tego artykułu na Litwę. Zamówione jeszcze dawniej ilości dla Litwy wysłano drogą wodną na Kłajpedę. Z Finlandyą również niema prawie żadnego handlu tym artykułem, ponieważ ofiarowane ceny są zbyt niskie. Gdański cukier kostkowy na miesiąc luty jest wysprzedany, oraz notowany jest już na marzec o trzy szóste drożej od kryształu. W Hamburgu są wielkie zapotrzebowania na cukier kostkowy i kryształ, tak że ceny na cukier czeskosłowacki mogłyby naciągnąć o 19.3. Handel kryształem jest bardzo ożywiony. Artykuł ten notowano 21.9, za Cubes 22.3, wszystko za 50 klg. netto, fob Hamburg. Wskutek ostatniego strejku kolejowego osłabł dowóz cukru, zaś czynienie zamówień na nowe dostawy jest do pewnego stopnia ryzykowne, ponieważ niewiadomo czy towar punktualnie nadejdzie.

Z ruchu budowlanego. Bank budowlany, w porozumieniu z Polską budowlaną spółką akcyjną, nawiązał stosunki z kilku bankami zagranicznymi w sprawie przeprowadzenia szeregu robót budowlanych na razie na terenie m. Warszawy. Obecnie toczą się pertraktacye co do rozmiarów akcyi.

Połączenie Wisły z Dnieprem. Syndykat zagraniczny zaproponował rządowi ukraińskiemu połączenie Dniepru z Wisłą za pomocą kanału. Ekonomiczna rada Ukrainy uznała ofertę zasadniczo za bardzo pożądaną. Chcąc zadość uczynić propozycyom rządu polskiego w kwestyi połączenia dnieprosko-busskiego kanału z siecią dróg wodnych Polski, rada uznała, że takie połączenie będzie miało dla Ukrainy znaczenie w tym tylko wypadku, jeżeli do powyższego projektu zostanie włączone i szluzowanie Dniepru, gdyż w takim razie wytwarza się wyjście do Czarnego morza i oba sąsiadujące państwa zostaną postawione w jednakowych warunkach, ponieważ każde będzie posiadało jedną z dróg wyjściowych. Ukraina otrzyma możność wyjścia do Bałtyckiego morza i udzieli Polsce prawa wyjścia do morza Czarnego.

IV. Praski Targ Wzorkowy Międzynarodowy. odbędzie się jak nam donosi konsulat czesko-słowacki, w Pradze na placu wystawowym w dniach 12—19 marca 1922.

Oznaki i legitymacye do zniżki kolejowej, oraz wszystkie informacye dla interesentów udziela konsulat tutejszy, Kraków, Gołębia 18.

Statystyka urzędników państwowych w Austryi. Ogólna liczba urzędników państwowych w Austryi wynosi 209,910 w tem 20000 należących do „obrony państwowej". Podług kategoryi podzieleni są oni w następujący sposób: 62703 czyli 29,7 proc. — robotnicy rękodzielniczy; 42673 czyli 20,3 proc. oficyaliści i niżsi urzędnicy; 48,332, czyli 23 proc. urzędnicy biuraliści i 12643 czyli 6 proc. — urzędnicy z uniwersyteckim wykształceniem.

Ceny złota i srebra w P. K. K. P. Polska Krajowa Kasa Pożyczkowa nabywa obecnie złoto i srebro na rachunek ministerstwa skarbu po cenach podanych niżej, które obowiązują do odwołania.

Pierwsze liczby oznaczają ceny za złoto, drugie — za srebro. Rubel mk. 1550—700, marka niem. 715—190, korona austr. w 610—160, jednostka państw. należ. do Unii Łacińskiej 580—160, dolar 3010—925, korona skandynawska 805—230, 1 gram czystego kruszczu; w monetach i wyrob. próby 0,900 i wyżej 2000—38 i pół niżej 0,900 1900—36, niżej 0,750 1800—33 mk.

Stabilizacya budżetu Jugosłowiańskiego. Po znacznej redukcyi wydatków udało się zbilansować budżet jugosłowiański; Ogólna suma wynosi 6257500000 dyn. minister finansów otrzymał pełnomocnictwo na wypuszczenie nowej 6 proc. pożyczki wewnętrznej wynoszącej miljard dyn. na pokrycie długów; Pożyczka amortyzowana będzie do r. 1941.

„Polityka" w Białogrodzie pisze: „Rada ministrów wysłuchała sprawozdania ministra finansu Kumanudi o przebiegu pertraktacyi w Londynie i Paryżu, z których wynika, że nie zapadło jeszcze żadne postanowienie w tej sprawie, uzyskano tylko pożyczkę na budowę linii kolejowej Białogród—Adryatyk i to w części na budowę kolei, a częściowo w postaci kredytu na zachód potrzebnych materyałów kolejowych w Anglii.

Dla innych celów pożyczki nie uda się uzyskać.

Z giełdy.

Kraków, 16 lutego.

Zwyżka walut postępiała dziś w dalszym ciągu naprzód. Dolary zyskały 50 p., franki 10 p., marki niem. pół p., korony czeskie 1 p., korony austryackie bez zmiany.

Na giełdzie akcyj zupełny zastój.

Giełda krakowska z dnia 16 lutego 1922 r.

Waluty i dewizy.	Waluta markowa: Gotówka (banknoty) Kupno	Gotówka (banknoty) Sprzedaż	Czeki, przekazy (wypłaty) Kupno	Czeki, przekazy Sprzedaż	Tranzakcye
Dolary St. Zjed.	3350 —	3500 —	3350 —	3500 —	—
Dol. kanadyjskie	—·—	—·—	—·—	—·—	—
Franki franc.	290 —	310 —	295 —	315 —	—
Franki belgijskie	—·—	—·—	—·—	—·—	—
Franki szwajc.	—·—	—·—	—·—	—·—	—
Funty szterlingi	—·—	—·—	—·—	—·—	—
Marki niemieck.	17.—	18·—	17·50	18·25	17·90
Korony austr.	—·52	—·57	—·52	—·57	55 1/2
Kor. czesko.-sł.	64·—	66·—	67·—	69·—	68·75

Akcye bankowe.	Waluta markowa: ofiar.	żądano	Tranzakcye
Polski Bank Przem. I-V em.	600·—	700·—	
Bank Hipoteczny	850·—	950·—	
Bank Małopolski	650·—	700·—	
Ziemski Bank Kredyt.	600·—	650·—	
Powszechny Bank Kred.	350·—	400·—	
Bank Z. dla Kresów, Łańcut	650·—	700·—	
Akcye Tow. handl. i przem.			
Pol. Tw. hand. P.T.H. I-IV e.	675·—	725·—	780·—
Handl. Sp. akc. „Impex"	275·—	325·—	
„Polski Glob" I-III em.	800·—	900·—	
C. Hartwig, Poznań	—·—	—·—	
Żegluga Polska	300·—	350·—	
Warsz. Tow. Trans. i Żeglugi	—·—	—·—	
Zieleniewski I-III em.	5400·—	5700·—	5550
H. Cegielski, Poznań „ex"	1900·—	2100·—	
Warsz. Sp. ak. Bud. Par. I-II e.	1200—	1300·—	1200—1250
„Lomiesz" fabr. masz. roln.	—·—	—·—	
„Trzebinia" I-IV em.	2100·—	2200·—	2100—2125
Zakłady amunic. „Pocisk"	900·—	1000·—	
Huta żelazna, Kraków	—·—	—·—	
„Automotor" fabr. samoch.	1000·—	1100·—	
Fab. Portl.-Cem. Szczakowa	17.000-	18.000-	
„Górka" fabryka cementu	6000·—	6500·—	
Sierszańskie Zak. Gór. S. A.	8200·—	8500·—	
„Tepego" Tow. dla prz. gór	5200·—	5600·—	5500-4700 IV
Ska akc. przem. naft. i g. z.	—·—	—·—	
Karpackie Tow. naftowe	—·—	—·—	
Akc. Tow. naft. „Galicya"	—·—	—·—	
A. T. dla przem. oleju skal.	—·—	—·—	
Polska Nafta	1900·—	2100·—	2000
Elektr. w Sierszy I-III em.	—·—	—·—	
„Olkos" T. A.	—·—	—·—	
„Pezet" Powsz. zakł. bud.	1000·—	1100·—	
Fabr. przet. tł. w Trzebini	4900·—	5100·—	
„Krakus" Zj. fab. prz. wysk	2600·—	2800·—	2750
Fabr. porcel. w Ćmielowie	—·—	—·—	
Fabr. cukru w Chodorowie	3400·—	3600·—	

Giełda warszawska z 16 bm. Dolary Stanów Zjedn. gotówka tranz. 3560 — 3590 — 3555, sprzedaż 3575, kupno 3535. Franki francuskie gotówka tranz. 308—312 3/4. Marki niemieckie got. tranz. 18.08,—17·95, —18. Belgia czeki tranz. 302—300, Berlin czeki tranz. 18·15 — 17·95, sprzedaż 18·15, kupno 17·95, Londyn czeki tranz. 15950—15850,—15860, sprzedż 15950 kupno 15750, N. York czeki tranz. 3660—3620. Paryż czeki tranz. 312 — 316·35 — sprzedaż 316·35 kupno 315.60, Praga czeki tranz. 66 — 68·75, Wiedeń czeki tranz. 57.25—56·75, sprzedaż 57·25 kupno 56·25.

Kursa dewiz w Pradze z 16 bm. Berlin 26·05 Warszawa 1·20—1·60—. Marka niem. 26·05 — Marka 1·20—1·60.

Kursa dewiz w Zurychu z 16 bm. (PAT.) Berlin 2·56, Holandya 191·25, Nowy Jork 513, Londyn 22·32, Paryż 44·30. Medyolan 24·87. Bruksela 42·15, Kopenhaga 105·25, Sztokholm 134·10 Chrystania 83·75, Madryt 80·30. Buenos Aeres 187·50, Praga 9·70, Budapeszt 0·79, Zagrzeb 1·65, **Warszawa 0·15,** Wiedeń 0·17, Austr. stempl. 0·09.

Giełda gdańska z 16 lutego. Na dzisiejszej giełdzie notowano markę polską 5.60, 5.62 i pół, dolary 198, 192 i pół, funty angielskie 880.

Giełda zbożowo-towarowa w Warszawie.

Warszawa. PAT. Giełda zbożowo-towarowa: pszenica loco stacya załad. 13300—13850, żyto z Małopolski 9000, z Poznania franco stacya załad. 9200, saradella franco stacya załad. 14000, makuchy rzepakowe franco stacya załad. 9000, makuchy lniane 9000, otręby żytnie franco młyn Warszawa 6000—6200, otręby mieszane franco stacya załadowania 6200, rajgras angielski franco skład Warszawa 3200.

Kotły parowe nizk. ciśnienia bez koncesyi.
Kotły parowe kornwalskie 20, 32, 160, 205, 263 m² od 8—12 atm. ciśnienia.
Lokomobile 10, 16, 30, 45, 60 H. P.
Maszyny parowe 4, 25, 60, 1000 H. P.
Gatry szybkobieżące, **Zbiorniki** żelazne.
Motory benzynowe i elektryczne.
Dynama elektryczne.
Maszyny rolnicze, **Odlewy** żelazne,
Transmisye, Łożyska i t. p.
poleca i wykonuje
Fabryka Maszyn Zygmunta Rübnera
155 **Żywiec, Zabłocie, Małopolska.**

Fabryka chustek modnych
Sp. z ogr. odp.
Bielsko, ul. Fabryczna L. 8.
Telegr.: **Modetücher, Bielsko. Telef. 521 i 65.**
Wyrób chustek wszelkiego rodzaju.
Specyalność:
Chustki kaszmirowe
w różnych wielkościach z jedwabnemi frendzlami
haftowane — malowane — tkane
chustki w różnych kolorach z frendzlami jedwabnemi i bez frendzli. 154

Towarzystwo akcyjne dla wyrobu zapałek
„SILESIA"
w CZECHOWICACH (Śląsk polski)
108 poleca P. T. Kupcom
i Przedsiębiorstwom Handlowym
zapałki szwedzkie
najlepszego gatunku
Dostawa natychmiastowa! Sprzedaż hurtowna!

Rzemyki do szycia pasów la zagr.
po nadzwyczaj umiarkowanych cenach poleca Hurtownia pasów, szczeliw etc. Biuro techniczne i elektrot.
„ZENIT", Sp. z ogr. por. Kraków, ul. Szpitalna 7.
Na żądanie próbki. Wysyłamy próbnie w pocztówkach rolki po 6—7 kg. 250

Drobne ogłoszenia.

Zegarmistrz Odświeżam wewnątrz i zewnątrz cyferblaty metalowe Leon Brüll, Kraków Szpitalna 28. 278

Zdolnego młodego ekspedyenta przyjmie zaraz firma Holtzer i Wolkowicz, Kraków Podwale 5. 260

Poszukuje się zdolnych ekspedyentów(ek). Wiadomość: I. Bandel, Grodzka 5. 262

Sprzedam mały lexikon Mayera 8-tomowy oprawiony w skórę. Zgłoszenia pod „Lexicon" do Adm. dziennika.

Panienka

do lat 16-tu, uczęszczająca do szkół znajdzie bardzo dobre pomieszczenie u inteligentnej rodziny. Ewentualnie pomoc w nauce. Fortepian na miejscu. Wiadomość listowna pod „X. Z." do Adm. „N. Dz". 276

Parowa stolarnia i fabryka posadzek Kraków, Tatarska 3. poszukuje dziennego portyera. Zgłoszenia osobiście w kancelaryi fabryki.

FRANCUSKA FABRYKA „BOIWO" W WARSZAWIE

poleca

CZEKOLADY i CUKRY

Z łaskawemi zamówieniami prosimy zwrócić się do naszego reprezentanta na Małopolskę i Śląsk cieszyński

Józefa Schwarza, Podgórze, Warneńczyka 3.

BIELIZNĘ DAMSKĄ i MĘSKĄ

kołnierze, mankiety, półkoszulki, **krawatki**, szelki rękawiczki, pończochy, skarpetki **chustki** do nosa i towary norymberskie **sprzedaje** hurtownie **po niskich cenach**

A. Wachsman

Kraków, ul. Krakowska L. 7.

Gospodyni

inteligentnej samodzielnej poszukuje od 15-go maja pensionat w zdroju kąpielowym. Zgłoszenia osobiste lub listowne do „Hotelu Monopol" Nr. 26 od 8—10 rano 273

LEKCYI

rysunków i malarstwa udziela dzieciom i starszym uczenica Akademii sztuk pięknych. Zgłoszenia listowne pod „I. F." do Adm. „N. Dz". 275

Na wiosnę! UBRANIE MĘSKIE lub KOSTYUM DAMSKI za 4800 Mp.

Z powodu spadku cen wysyłam każdemu, kto prześle mi swój adres, 3 metry najnowszego eleganckiego materyału ubraniowego we wszystkich kolorach gładkich

na całe ubranie męskie lub kostyum damski za 4800 Mp.

Materye ubraniowe Nr. B w najnowszych drobniutkich krateczkach wszystkich kolorów i odcieni, również w kolorze „Melange" (wiosenny) w lepszym gatunku

za 3 metry na męskie ubranie lub kostyum damski 6800 Mp.

Towar pierwszorzędnej fabryki

Materye ubraniowe Nr. C i D we wszystkich odcieniach i kolorach w lepszym gatunku za 3 metry 7800 i 8600 Mp.

Sztuczki na męskie spodnie gładkie i w krateczkę po **1800 Mp.,** **lepsze 2500 Mp.**

Sztuczki na spodnie czysto wełniane, czarne tło z białemi paseczkami (do ubrań wizyt. i balow.) 1[15] za **4500 Mp.,** w lepszym gatunku **5800 Mp.** **Sztuczki na damskie bluzki** (półwełniane) we wszystkich kolorach po **1150 Mp.** **Sztuczki na damskie spodnice** w najmodniejsze kraty lub pasy również gładkie we wszystkich kolorach po **2700 Mp.**

Chustki duże rozmiar 160 × 160 cm w najmodniejsze kraty lub pasy jasne i ciemne szt. **1400 Mp. — Chustki duże ciepłe balowe** tenże rozmiar szt. **3700 Mp.,** czysto wełniane **5800 Mp. — Płócienka kolorowe** na koszule słowackie, fartuchy, ubranka dziecinne i t. p. **550 Mp.** za 1 metr. — **Krawaty jedwabne** kolorowe po **475 Mp.** szt., jadwabne gładkie we wszystkich kolor. po **1100 Mp.** szt.

Kowerkot letni! Nowość sezonu! Na ubrania męskie sportowe, na damskie płaszcze letnie, na ubrania dziecinne **1500 Mp.** za 1 metr.

KAMASZE MĘSKIE chromowe, czarne sznurowane, mechanicznej roboty, eleganckie najmodniejszego fasonu **5950 Mp.** za parę. Takie same w gatunku B **7500 Mp.,** w gatunku C **8500 Mp. — KAMASZE MĘSKIE** chromowe sznurowane **bronzowe wykwintnej,** eleg. roboty **8900 Mp.,** lepsze **9500 Mp. — BUCIKI DAMSKIE** czarne z wysokiemi cholewkami (do 20 kółek) chromowe **6900 Mp.** para, bronzowe **7400 Mp. — BUCIKI DLA CHŁOPCÓW** chromowe czarne **4500 Mp.** para, dziecinne bronzowe chromowe od Nr. 26—30 **Mp. 4800** para, od 30—35 **Mp. 5100** para.

Uwaga. Wszystkie kamasze i buciki są na obcasach z czystej skóry gwarantowanej. — Przy zamówieniu proszę podać numer kamaszy lub bucików, albo przysłać w liście miarę.

Teki skórzane. Teki duże skórzane na 2-ch zamkach (składające się) bronzowe po **3200 i 3600 Mp.** Takie same czarne **3800 i 4500 Mp.** **PUGILARESY MĘSKIE** podwójne i potrójne nawskroś skórą czarne i bronzowe od **900—3500 Mp.** **TOREBKI DAMSKIE** skórzane eleg. różnych fasonów we wszystkich kolorach **1100 Mp.** sztuka w lepszym gatunku **1600 i 2100 Mp.** — Wysyła się bez zadatku przez pocztę z zaliczeniem. Przesyłka i opakowanie na rachunek kupującego. — Bez wszelkiego ryzyka! Kupujący niczem nie ryzykuje, gdyż jeśli towar się nie podoba, to w przeciągu 14 dni od otrzymania towaru takowy odbieram z powrotem i zwracam pieniądze. Zamówienia adresować

M. Bernsztejn, Warszawa, Dzielna 25 N. D.

Otrzymałem niezliczoną ilość podziękowań od Klientów. Niektóre z nich niżej przytaczam:

1. Panie Bernsztejn! Niniejszem dziękuję Panu za odebraną materyę, która mnie bardzo zadowoliła. Plut. Peklękowski Jan Toruń, Ofic. Szkoła aeronaut. klasa III.

2. Wielm. M. Bernsztejn, Warszawa. Materyę na ubranie otrzymałem i śmiem WPanu złożyć podziękowanie za solidne załatwienie i firmę WPana polecać będę i polecam. Przypuszczam, że o ile Pan otrzyma zamówienie ze szpitala naszego będzie Pan łaskaw jako dla nas, obrońców Ojczyzny najkorzystniej załatwić. Inwalida Franciszek Lebki, szpital wojsk. inwalidów, Kraków IX. Bronowice.

3. Szan. Panie! Poczuwam się do miłego obowiązku złożyć Szan. Panu podziękowanie za rychłe przesłanie mi żądanej przesyłki. Z materyi jestem całkowicie zadowolony. Michał Ciapka, Gorlice Elektrownia, Zakłady chemiczne.

4. Sz. Panie! Za przysłaną materyę bardzo dziękuję. Seweryna Lewicka, Skrzeszowice pow. Kocmyrzów.

5. Sz. Panie! Materyał otrzymałem. Jestem z niego zadowolony i bardzo dziękuję. W. Grzywacz (p. por.), Zamość, 8 pp. Leg.

6. Szan. P. Bernsztejn! Przesyłkę drugą otrzymałem, za którą dziękuję i z której jestem zadowolony. Koledzy jak zobaczyli chustki, proszą mnie, abym od Pana wypisał większą ilość. (Zamówienie na 42 chustki). Jerzy Honke, Toruń, kom. XII. okręg. Policyi Państwowej.

7. WPanie! Materye WPana otrzymałem, za którą serdecznie dziękuję i z której jestem w zupełności zadowolonym. Inżynier Tadeusz Słowiński, Tustanowice-Wolanka p. Borysław.

8. W. Panie! Obstalowany towar na ubranie wraz z rachunkiem otrzymałem, z którego jestem zadowolony. Pyzalski, St. żandarm Komanda kadry szw. zap. żand. wojsk. Nr X. Przemyśl.

9. Szan. Panie! Zmuszony jestem znów pióro do ręki chwytać i Panu za przesyłkę dziękować. Józef Zyman, Bielsko, Cieszyn. Restauracya kolejowa.

10. W. Panie M. Bernstein! Przysłaną materye otrzymałem, z której jestem bardzo zadowolony. Jan Bizon, st. żand. Posterunek żandarmeryi w Cieszynie, Śląsk Polski.

11. Szan. Panie! Przesyłkę oraz rachunek otrzymałem. Z przesyłki jestem zupełnie zadowolony. Eugeniusz Rokicki, Kozienice ziemia Radomska.

12. Szan. P.! Z pierwszej przesyłki jestem zupełnie zadowolony. — Fr. Rewaj, Łachwa p. Łuniniec (Polesie) kierown. szkoły powsz.

13. Szan. P.! Z nadesłanego materyału czuję się bardzo zadowolonym Władysław Michalski, Toruń-Podgórze, Piaski Główna Nr. 12.

14. W. P.! Niniejszym potwierdzam odbiór przesyłki, z której jestem rzeczywiście zadowolony. Leonard Dorfle, Grudziądz ul. Rządowa Nr. 5. parter.

15. Szan. Panie! Materye na ubranie otrzymałem i jestem zadowolony że otrzymałem dobrą materyę jakiej się nie spodziewałem. Eugeniusz Maniecki, Tarnobrzeg, dworzec kolejowy. 286

Zęby sztuczne do 400 Mk. sztuka.

Złote mostki, połamane korony do 1400 Mk. gram. Połamane złoto, srebro stołowe, platynę kupuje „Spółdzielcza Spółka złotnicza", Kraków, Stradom 28 II. p. Zamiejscowi mogą przesłać pocztą. 281

Poszukuję agentów-ek

do sprzedaży różnych gatunków ołówków, piór stalowek i gumek. Ceny konkurencyjne. Próbną kolekcyę Nr. 2222 po 1000-1500-2000 Mk. wysyłam za zaliczeniem po otrzymaniu 500 Mk. zadatku. Cennik 100 Mk

H. Falk, Warszawa, Nowiniarska 14 m. 51

Zakład Tapicerski M. BARDACHA

Kraków, ulica Floryańska L. 16.

187 Poleca:

o 30% taniej niż wszędzie

Materace włosienne, Garnitury klubowe, oraz wszelkie meble tapicerskie. Materyały przedwojenne!

Poszukujemy zdolnej panny biurowej 249

ze znajomością korespondencyi, buchalteryi oraz pisania na maszynie. Pierwszeństwo mają z dłuższą praktyką w przedsiębiorstwach przemysłowo-drzewnych. Zgłoszenia: Tartak parowy i heblownia Czyżyny obok Krakowa.

Płótno papierowe

70 cm. szerokości oferuje hurtownie

Dom Handlowy ADOLF ZEGRZE

Warszawa, Jerozolimska 35. Tel. 246-27.

Adres telegr: „Imex", skrzynka poczt. 107. 2285

Korespontenta-tki

polsko-niem., biegłego-ej w pisaniu na maszynie 255

ze znajomością buchalteryi

poszukuje większe przedsiębiorstwo do natychmiastowego wstąpienia. Pisemne oferty pod „Przedsiębiorstwo 5" do Adm. „N. Dz".

MARMOLADĘ

czysto owocową, na cukrze, twardą, do krajania, w skrzynkach po 10 kg. 66 poleca w przesyłkach od 100—10.000 kg.

„OWOC" PAROWA FABRYKA MARMOLADY W TRZEBINI.

Nakładem Gal. Sp. Wydawniczej. Red. nacz. Dr. Izr. Schwarzbart. Red. odpow.: Maks. Reisman. Nowa Drukarnia Dziennikarska, ul. Orzeszkowej 5.